

Обраћање високог представника, Педија Ешдауна на свечаности обиљежавања 60. годишњице Уједињених нација, Катедрала св. Павла

– упоредити текст са говором –

Ваше Височанство, премијеру, амбасадори, даме и господо:

Прошло је шест деценија од оснивања Уједињених нација у тада ратом разореном свијету.

Никада више, захтијевали су људи.

Чланови првог засједања Генералне скупштине одржаног овдје у Лондону, одговарајући на тај позив, дали су себи задатак да нађу нови и бољи начин рјешавања глобалних проблема, да изграде нови свјетски поредак на рушевинама старог.

Шездесет година касније, свијет се измијенио. Али потреба је исто толико релевантна као и увијек.

Хладни рат је био и прошао. А број демократских система, народа и чланова Уједињених нација се умножио.

Глобализација је проширила могућности.

Али је исто тако проширила и пријетњу.

Међународна трговина људима, оружјем и дрогом. Климатске промјене. ХИВ/АИДС.

И наравно, пријетња тероризма, коју овај град добро познаје.

Бићемо сретни ако Уједињене нације достигну 70 година а да се не буду морале суочити са стварном пријетњом нуклеарног, хемијског или биолошког тероризма.

Према томе, опасности можда јесу нове.

Али и са изазовима нашег времена можемо се суочити једино ако будемо оснаживали инструменте глобалне управе, а не слабили их.

“Ми народи...” – уводне ријечи Повеље УН-а – представљају израз нашег заједничког људског наслијеђа и судбине коју сви дијелимо, и који су исто толико релевантни данас као и онда када су ове ријечи написане први пут.

Уједињене нације нису увијек остваривале наде које су отјеловљене у њеној Повељи.

У Босни и Херцеговини као и другим мјестима, УН није успио спријечити рат који је однио четврт милиона живота – упркос, као и често раније, храбрим напорима његових миротвораца, од којих су многи били Британци, којима данас такође требамо одати признање.

Једна од лекција коју смо научили из овога јесте да када активности унутар државе толико крше међународне законе да представљају пријетњу миру на ширем подручју онда међународна заједница има дужност, и моралну и практичну, да се умијеша и заустави их.

Нико не може доводити у питање потребу да се Уједињене нације реформишу.

Али исто тако нико не може доводити у питање централну улогу коју су имали у миру данашњице – или улогу коју морају играти ако желимо да обезбиједимо мир за наше сутра.

Прије шездесет година ова катедрала је стајала пркосна и величанствена, недирнута и истрајна усред рушевина од бомби свуда око ње.

Данас вриједности на којима почивају Уједињене нације стоје пркосно и истрајно. И треба да обновимо нашу вјеру у њих; и наше опредјељење да их још више подржавамо – јер ове вриједности ће бити једнако потребне и у деценијама које су пред нама.